

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי ב' חשון תש"פ | דף היומי בבלי: גדה ח.

דף היומי בהלכה: סימן תמ"ב מסעיף ג' - ה'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התבונה פרק ח' וכהאי גוונא' עד פרק ח' 'וכשירצה האדם'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער התשובה פרק ו עד פרק ז

בחור מישיבה-קטנה שכל ברכותיו התקיימו במהירות ובאופן מפתיע | סגולה
עצומה: "להטביל את פרוסת 'המוציא' בין הקידוש" | 1751

על דא ועל הא

הנדיב התקשר להגר"א אריאלי שליט"א, שנתן
לו מיד חמשה שמות של אברכים שמצבם דחוק
מאד וזקוקים לעזרה. אולם כאשר התקשר הגביר
לאותם אברכים, תדהמתו לא ידעה גבולות...

שני מעשים נפלאים המראים כיצד גם בדורנו ניתן לשבת בסוכת האמונה כל השנה ולהגות בתורת ה' בלי שום עסק אחר

ויקדש בדווקא למוצרי בשר או עופות, כדרישת תורמיו...
באותו רגע תפס מיודענו ראש הכולל בבת אחת, למה הוצרך
להשיג בדיוק את הסכום הזה על עופות ובשר לאברכים, כי מאין
היה מתחיל עכשיו להתארגן ביום האחרון של הזמן במציאת
קרטונים של עופות ובשר? וכך הכין הקב"ה מלכתחילה את
הצלחתו בהשלמת המגבית.

סיפור נוסף פלא והפלא ששמעתי בשבוע שעבר מכלי שני:
בסוף חודש אלול התקשר גביר אחד למשרדי 'יד אליעזר' וביקש
לתרום סכום גדול לכמה אברכים עמלי תורה. במשרדים שם
הציעו לו לפנות אל הגאון הגדול רבי אשר אריאלי שליט"א, שהוא
מראשי ישיבת מיר ומכיר היטב אברכים בעלי משפחות מרובות
ילדים שמטבע הדברים מצבם דחוק וזקוקים לעזרה כספית כזו.
הוא התקשר במהרה לגאון הנ"ל, שאמר לו על אתר חמשה
שמות של אברכים שידועים לו כבעלי משפחות גדולות שמצבם
דחוק מאד. המבין יבין, שהוא לא שלף שמות סתמיים מתלמידיו.
למותר לציין שבתור מי שמשמש בתפקי מרכזי בישיבה, שופכים
את ליבם לפני אנשים רבים, ובוודאי ידועים לו עשרות מקרים
קשים בישיבה, ומביניהם הוא בחר את חמשת המקרים הקשים

כבר הבאנו כמה פעמים עובדות נפלאות שאירעו עם אברכים,
להראות איך גם בדורנו ניתן לשבת בסוכת האמונה כל השנה
כולה, ולהגות בתורת ה' יומם ולילה בלי שום עסק אחר. נביא שני
מעשים נפלאים שארעו לאחרונה, שמראים איך שהקב"ה דואג
לעמלי התורה שיהיה להם את כל צרכם.

סיפר לי ראש כולל אחד נמרץ, שמדי שנה רגיל לחלק
לאברכים 'תוספת חג' נאה שתסייע בהוצאות העצומות של החג.
ראש כולל זה מאד מכבד את האברכים, ומקפיד מאד לתת להם
את הסכום במזומן, ולא 'מגולם' באריות מזון ומענקי חג למיניהם
- אולם השנה [תשע"ט] הוא סמך על נדיב אחד, שבסופו של דבר
אילץ אותו לרכוש קרטון עופות וחמשה קילו בשר לכבוד החג
בעד כל אברך, ובנוסף לכך הדבר גרר אותו להוצאה של 3000
ש"ח שהיה עליו להביא מעצמו, כהשתתפות עצמית. וכך במשך
כמה ימים הוא התהלך בהרגשה לא טובה, מדוע לא זכה הפעם
לחלק סכומי כסף כרצונו.

והנה ממש בעיה"כ, מתקשר אחד מהנדיבים שאליהם פנה
בבקשת עזרה, ומספר שנותרו לו 3000 (!) שקלים מגיוס כספים
שעשה למען אחד מהכוללים הענקים בארץ, וזאת בתנאי שהסכום

תשובתם גרמה לקידוש ה' עצום!! בוודאי מוכרח להיות שהצדיקים הללו כ"כ רגילים בסייעתא דשמיא שמושפעת עליהם כסדר, עד שאינם מגדירים את עצמם כנזקקים ואינם להוטים להשיג עוד כמה מצלצלים. והקב"ה דואג להם תדיר שישמר כבוד התורה שלהם, להמציא להם כל צרכם וסיפוקם בדרך כבוד הראויה לעמלי תורה יקרים אלו שעליהו קאי עלמא. אשרי מי שיאמין לאמת הברורה והפשוטה הזאת, שגם בימינו עוזר ה' שלא כדרך הטבע לעמלי תורה, שע"כ יזכה לתורה. (מאמרי 'עינינו גל' בתוך אוסף גיליונות לך לך תשע"ט)

מביניהם, אותם שלדעתו יותר 'נצרכים' מכל הרשימה המוכרת לו. תדהמת הגביר הנ"ל לא ידעה גבולות. כל חמשת האברכים (!!) שהוא התקשר אליהם בעצמו מתוך רצון כנה לעזור, כולם (אבל כולם!) סירבו, בתאונה שהם מסתדרים והם לא צריכים עזרה, והכל טוב, ושלוש... יצוין שהוא פנה אליהם בצורה מאד סימפטית, הוא לא ביקש שישלחו לו דפי חשבון וצילום משכורת, גם לא דרש ספחי תעודות זהות ותצלום בני משפחה... ובכל זאת הם סירבו בטענה שאולי יש שנצרכים יותר מהם...

הסיפור היומי

"הבחור הצליח לעצור מבכיו ולברך את האנשים שהזכרתי לפניו... הברכות התקיימו באופן מפתיע ובמהירות. לא היה כל ספק שהישועות הן מכוח ברכתו של הבחור. הסיפור התפרסם והכה גלים..."

הרגעים שבהם כל אחד יכול להפוך לצדיק שברכותיו מתקיימות

חש היתה כל כך עמוקה. תבינו, הסיפור הזה הרי לא היה המערכה הראשונה. הבחורים נקמו כאן על איזה מעשה מצדו של הבחור. בהמשך הבנתי שהוא העביר שולחן משיעור אחד לשיעור אחר. איני נכנס לפרטי העניין, ובהחלט יתכן שלא היה צדק עם הבחור, אבל כבר אז, כשראה כמה חבריו כועסים עליו, הוא סבל. הוא יצא אחרון, לבד, בעוד כל חבריו יוצאים יחד, בחבורה. הנפילה האיזומה שלו היתה רק המכה בפטיש לסבל ולעלבון שהיו היום מנת חלקו. נעמדתי לידו, ליטפתי אותו, כמה בחורים עדיני נפש חזרו גם כן לשיבה, כשהבעה של חרטה ורחמים על פניהם, אבל הוא לא התייחס אליהם. גם אני לא. אולי היה עלי להעמיד אותם על חומרת העניין, אך למעשה לא שוחחתי איתם כלל. מעיני היו נתונים רק לבחור הסחוט, תרתי משמע. אמרתי לו, לבחור: עברת עכשיו חוויה משפילה. זה דבר מאד מאד קשה, אני לא מקנא במי שפגע בך ועבר על 'המלבין פני חברו ברבים', לא מאחל לאף אחד להיות במקום הזה. אבל אתה, שאתה כבר נמצא כאן, תדע לך שזה זמן מאד מאד גדול. קיבלת עכשיו רגעים גדולים וחשובים. תחשוב מה אתה רוצה לבקש, שתצליח במבחנים לשיבה גדולה, שיהיה לך חברותא טוב, אם מישהו במשפחה שלכם צריך ישועה, רפואה, זוג שעוד לא נפקד בילדים - תתפלל עליהם. זה זמן גדול. הבחור המשיך ובכה, הוא היה נסער מאד, ובכל זאת הקשיב לי. יש לי אחות בשידוכים, אמרתי לו, כבר תקופה ארוכה. תברך אותה שתמצא את הזיווג שלה. יש לי קרובת משפחה מאושפזת בבית חולים. אנא, תברך אותה ברפואה שלמה. הבחור השתנק, אבל הצליח לעצור, ולברך את האנשים

קבוצה של כשלושים בחורים יצאה במרוצה מבנין הישיבה קטנה, ואני עברתי על פניהם. משהו בהבעתם של הבחורים, ובשיח השקט שלהם, היה נראה לי קצת אחר. מין מתח עמד באוויר. המשכתי ללכת, ופתאום שמעתי צעקה. התברר לי שכל הבחורים חיכו לבחור האחרון שיצא, ואחד מהם שם לו רגל. הבחור שיצא במרוצה נתקל ברגלו של חברו, והשתטח אפיים ארצה. הוא נפל לתוך שלולית מים עכורה, וספג מכה חזקה מאד. הוא התרומם לאט, כשהוא נראה נורא. כל החולצה שלו שחורה, נוטפת, הפנים שלו רטובות, וטיפות מים ניתזים ממנו, החליפה סחוסה, הכובע מעוקם, כל כולו מזכיר את התיאור על המן שהלך אבל ופוי ראש, אחרי שזרקו עליו דלי של ספונג'ה. וכל זה - מול שלושים בחורים שעומדים ומסתכלים. הרגשתי שאני לא מסוגל להכיל את זה. התביישתי בשבילו. ריחמתי עליו, ריחמתי על הבחורים שאין להם מושג איזה עוול הם עשו עכשיו לחבר שלהם. ריח של סכנה עלה באפי. זהו אירוע רב נפגעים! הבחור האומלל, הבחור שפגע, כל אלה שנתנו יד למעשה הזה, כולם נמצאים בסיכון עכשיו. הפחד מהדין וחשבון שעושה המעשה יצטרך לתת, והרחמים על הבחור הנפגע לא נתנו לי מנוח. ראיתי שהבחור עלה חזרה לבנין הישיבה, והחלטתי - אני נכנס אחריו, לעודד אותו, לתת לו הרגשה שהוא לא לבד, ולנסות לרכך לו את ההשפלה הנוראה שהוא חש. כשהגעתי לשיבה ראיתי אותו יושב ובוכה בכי מטלטל. זה לא סתם שכתוב על משה רבינו בתיבה שקול בכיווה כקול של נער, שהוא יותר מעורר רחמים. תינוק בוכה - זה דבר רגיל, אבל בחור שיושב ובוכה, זה מראה שאתה לא יכול להכיל. ההשפלה שהוא

וכך, בתוך הערב פסח, בין שאלה אחת לשניה, בין מכירת חמץ אחת לחברתה, בדיוק בתקופה שהרב מתמסר באופן מיוחד לבני קהילתו, הן ברוחניות והן בגשמיות, הוא מקבל קיתון של רותחין. היהודי פשוט הרים את קולו בצעקות, והטיח ברב את כל תסכולו. הרב סיפר לי אחר כך: "זכרתי את הסיפור שסיפרת לי, ולמרות שהיה לי מה להסביר, שתקתי. נתתי לו לפרוק הכל, ולא אמרתי מילה. סיימתי את הטלפון בכמה מילות הרגעה וזהו. הטלפון הזה היה לי כמו מכה על הפנים, בדיוק בתקופה שאני כל כך מתאמץ בשביל כולם".

הרב סיפר לי שאחרי כמה שעות התברר לו איזו טובה אדירה היתה טמונה בטלפון הזה. כלתו שהתה בחדר לידה, כאשר לפתע נכנסה למצב חרום. התקשרו אל הרב שיתפלל עליה, והוא התפלל שהכל יעבור בשלום. אכן, באורח פלא, הכל הסתדר, נולד תינוק בריא ושלם, ושלום לאם ולילד. "ואני יודע שהישועה שהגיעה אלינו היא מכוח אותו ביזיון שהיה מנת חלקי באותו יום". וזה - הגם שלא היה ברבים.

עצם השתיקה, ההבלגה, עצם המעמד של להיות מהנעלבים ואינם עולבים, יש בו כוח אדיר! אנחנו צריכים להיות מוכנים למצבים כאלו, כי הזדמנויות כאלו אי אפשר להזמין, הן באות בפתע פתאום, אבל אם כשזה קורה זוכרים שהם מתנה גדולה מן השמים - אפשר לפעול גדולות ונצורות.

(גיליון השגחה פרטית מס' 28)

שהזכרתי לפניו לטובה. הוא בירך את אחותי בזיווג הגון ואת קרובת משפחתי ברפואה שלמה. עמדתי שם עוד קצת, עד שהיה נראה לי שהוא נרגע מעט, והלכתי לדרכי.

יומיים אחר כך עלתה הצעת שידוך הגונה לאחותי, ושבויעיים מאז המפגש שלי עם הבחור היא התארסה למזל טוב! מצבה של קרובת משפחתי שבבית החולים השתפר פלאים. היא שוחררה תוך שבוע, וזמן קצר אחר כך חזרה ללימודים סדירים בבית הספר. הברכות התקיימו באופן מפתיע ובמהירות. לא היה כל ספק שהישועות שראינו בעינינו הן מכוח ברכתו של הבחור בעת הביזיון.

חזרתי אל הבחור, סיפרתי לו על הישועות שלנו, הזמנתי אותו לווארט ולאירוסין, והוא השתתף גם בחתונה. כל בחורי הישיבה נודעו מהברכות שהתקיימו, ונוצר מזה חיזוק גדול. הבחור עצמו קלט איזו טובה עשו עמו מן השמים, והוא הצליח למחול לחבר שלו. באותם רגעים שהיה מהנעלבים ואינם עולבים, פשוט הקפיצו אותו בכמה דרגות. הוא היה כמו גדול בישראל שברכותיו מתקיימות!

הסיפור התפרסם ברבים, אני עצמי סיפרתי אותו לכל החפץ לשמוע, ביניהם רב של קהילה, מורה הוראה. הוא סיפר לי כמה הסיפור השפיע עליו. תקופה לאחר מכן, בערב פסח, הוא קיבל טלפון מאחד מבני קהילתו, יהודי שהיו לו טענות על החלוקה של קמחא דפסחא. הוא לא הבין מדוע נתנו לו מעט כל כך.

יומא דהילולא

הרב אונגר ודודו התבוננו בתמיהה במברק שהגיע מהגה"ק משימאני זצ"ל, בו נכתב כדלהלן: "להטביל את פרוסת 'המוציא' בליל שבת ביין הקידוש, וזו סגולה נגד כאב לב"... מה פשר הדברים?

ליומא דהילולא של הגה"ק רבי שבתי שעפטיל וייס משימאני זצ"ל - ג' חשוון התש"ד

לביקור אצל אביו, ולכן שלח גלויה זו. ומשום כך חשש שאביו השוכב בבית החולים, אף סובל ממחלת לב. אולם כאשר הגיע לבקר את אביו מצא אותו כשהוא מחלים ממחלתו ואינו סובל משום מיחוש כלשהו בלבו. וכך לאחר מספר ימים ששהה שם, הבין כי הגלויה לא הייתה מכוונת אליו.

בדרכו חזרה לישיבה, עבר שוב דרך העיר דיור, ועלה לבקר את דודו בשעות שבת החלפת הרכבות, ולהפתעתו מצא את דודו שוכב במטה. הלה סיפר לו, כי כבר הבין את פשר הגלויה... כי הנה בליל שבת, בעיצומה של סעודת השבת, הוא קיבל פתאום התקפת לב עזה, ומיד הבהילו את הרופא, אשר ברגעים הראשונים היה אובד עצות, כיצד לטפל בהתקפה חריפה זו.

לפתע נזכר החולה עצמו בגלויה שקיבל אך כמה ימים קודם לכן, ומיד רמז לזוגתו שעמדה לצידו, שתטבול את פרוסת

סיפר הגרי"ש אונגר זצ"ל, כי בתקופה מסוימת שכב אביו הצדיק בבית החולים בעיר הבירה פעסט, והוא נסע מהישיבה לבקר אותו בבית החולים. במהלך הנסיעה היה צריך להחליף רכבת בעיר דיור, שם התגורר דודו, וכיוון שנתרו כמה שעות עד לבואה של הרכבת לפעסט, עלה לבקר.

והנה בבואו לבקר, מראה לו הדוד גלויית דואר שקיבל באותו יום מהרה"ק משימאני זצ"ל, ובה נכתב כדלהלן: "להטביל את פרוסת 'המוציא' בליל שבת ביין הקידוש, וזו סגולה נגד כאב לב. עבד לעבדי ה', שבתי שעפטיל וייס".

הרב אונגר התבונן בגלויה ולא הבין את פשרה. גם המארח, דודו של הרב אונגר, לא הבין כלל, מה פשרה של גלויה זו? בתחילה סבר הרב אונגר שמא כוונת הגלויה הייתה מכוונת ביחס לאביו, שהרב משימאני ידע שהוא עתיד לעבור אצל דודו בדרך

לאחר בדיקה יסודית, הורה לו הרופא כי אינו זקוק לשום טיפול, באשר לבו תקין ובריא, ורק זקוק הוא למנוחה מוחלטת בשל ההתקפה העזה שעבר.

(גיליון פניני הצדיקים בראשית תש"פ)

החלה שנותרה על השולחן בתוך צלוחית היין של הקידוש, ותביא לפיו. ואכן, מיד כשהביאו לו לטעום מפרוסת חלה זו, נרגעה ההתקפה וחלפה עברה לה מול עיניו המשתאות של הרופא.

סגולות וישועות

בהחלטה של רגע קמתי והתלבשתי, הלכתי למקום בו יש חומרי חיזוק על 'תוספת שבת', ופשוט לראשונה בחיי, באמצע הלילה הסתובבתי והדבקתי מודעות... ואז צלצל הסלולרי שלי...

מעשה מופלא על סגולתה של 'תוספת שבת'

על אתר. על הקו היה המוצא, שמשום מה הניח שהאבידה מאוד יקרה לי, עד כדי להעיר אותי באמצע הלילה... "כפי שאתם יודעים, הוא לא באמת העיר אותי, שכן המאבד היה בעיצומה של הדבקת מודעות לעידוד 'תוספת שבת'.

"הרגשתי" - מוסיף גיבור המעשה, "שבורא עולם רצה לאותות לי: קמת מהמיטה עבור 'תוספת שבת'? התאמצת? הנה לך התמורה, במזומן במקום. עוד בעיצומו של הלילה האבידה מושבת לך!"

חסדי ה' לא תמו, גם אנו יכולים לזכות במידה רבה של שפע וחסד ה', בישועות גדולות ונכספות. הבה נעשה את שלנו למען 'תוספת שבת', נקבל על עצמנו, נפעל ככל יכולתנו לחזק אחרים, ונזכה לראות כי השבת פותחת לנו את שערי השפע והברכה.

להצטרפות למחזקי הקדמת מקבלי השבת, לקבלת מודעות וחומרי פרסום, ניתן להתקשר לטל. 6533-414-050, ואחר כך - לא לשכוח להתקשר לבשר על הישועה בה זכיתם...

(פניני פרשת השבוע - בראשית תש"פ)

את הסיפור הבא סיפר ידיד אישי, בקול נרגש ומחוייך: "לפני כמה ימים איבדתי מוצר יקר מאוד עבורי, מוצר שאי אפשר למצוא לו תחליף. מחמת חשיבותו היה רשום עליו שמי ומספר הטלפון שלי, אולם איש לא התקשר, וגם לא ידעתי אם אבד ממני במקום שמישהו בכלל ימצא אותו ויחס לו חשיבות..."

"לילה אחד, בשעה 1:00 אחר חצות, אני מתהפך על משכבי בדאגה ובמתח, מי יודע כיצד אני יכול להחזיר אליי את האבידה היקרה הזו. ואז, בהחלטה של רגע, קמתי, התלבשתי, הלכתי למקום בו יש חומרי חיזוק בעניין 'תוספת שבת', נטלתי כמות והתחלתי לעבוד. פשוט, לראשונה בחיי, בעיצומו של הלילה, הסתובבתי והדבקתי מודעות בבניינים, מודעות לחיזוק ועידוד 'תוספת שבת'..."

"והלא יאומן קרה - בעיצומו של הלילה!" - מספר הידיד, וקולו רוטט בהתרגשות: "קרוב לשעה 2:00 בלילה, כשאני באמצע עבודת ההדבקה - מצלצל המכשיר הסלולרי שלי. השילוב של השעה המאוחרת והמספר הלא מוכר - הדאיג אותי לרגע, וענית

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק. עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

חדש
הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/3

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה
שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מדוע אסור לאכול בפסח חמץ שאינו ראוי למאכל כלב?

הפוסקים אם יש בה דין 'אחשביה'. ואף לדעת המחמירים, כמוסות תרופה שיש בהן חומר גיבוש העשוי מעמילן חיטה, אשר אינו ראוי במצבו הנוכחי לאכילת כלב - אין בבליעתן דין 'אחשביה', כיון שדעתו לאכילת התרופה, ולא לאכילת החומר המגבש, ולא ניתן לומר שבאכילתו החשיב את החמץ לאוכל. וראה להלן בנוגע לשימוש במשחה שמעורב בה חמץ.

[שו"ע תמב, ד, ומשנ"ב כא-כב; ביאורים ומוספים דרשו, 40 ו-42, וראה שם, 41]

כפי שלמדנו, חמץ שהתקלקל לפני הפסח במידה כזו שאינו ראוי למאכל כלב, אין חובה לבערו, והוא אף מותר בהנאה בפסח. אולם, אסור לאוכלו מדרבנן, משום שבאכילתו הריהו מחשיב את החמץ למאכל. דין זה מכונה בקיצור 'אַחְשָׁבִיה' (- הַחְשִׁיבו). וחמץ שלא התקלקל, אך מחמת תערובתו בדבר אחר אינו ראוי למאכל - אם ניתן להפרידו, ואז יהיה ראוי למאכל, חובה לבערו. ואכילת חמץ שאינו ראוי למאכל כלב לצורך רפואה - נחלקו

האם מותר להשתמש בפסח בסבון שמעורב בו חמץ?

'אחשביה' בסיכה, אך כתב שאין סיכה נחשבת כשתייה אלא כשהיא נעשית לשם תענוג; ולכן, לדוגמה, מותר למרוח בפסח משחה רפואית שמעורב בה חמץ שאינו ראוי למאכל כלב. ויש אומרים שאין דין 'אחשביה' בסיכה, ולדעתם מותר להשתמש בפסח בסבון, קרם לחות, חומרי איפור, וכיוצא בהם, שמעורב בהם חמץ. ויש שהורה להחמיר בדבר.

[ביאורים ומוספים דרשו תמב, 42; ביה"ל שכו, י, ד"ה בשאר]

בהמשך לאמור: בגמרא במסכת יומא נאמר שאסור לסוך ביום הכיפורים, משום שחומר הסיכה נבלע בגוף, והרי זה כשתייה. ונחלקו ראשונים אם כלל זה ש'סיכה כשתייה' אמור גם בנוגע לאיסורים אחרים, כגון חלב, וחמץ. ולהלכה, ראוי להחמיר. אולם, בנוגע לסיכה בחמץ שאינו ראוי למאכל כלב - יש שהסתפק אם סיכה נחשבת כשתייה גם לענין 'אחשביה', כלומר, שהסך מחשיב את החמץ למשקה. ויש שנראה מדבריו שיש דין

חמץ 'שהתבטל' ברוב לפני הפסח - האם מותר לאכול את התערובת בפסח?

יבשה אלא כשעברה בפסח תהליך של אפייה, בישול, וכדומה; שאז ניתן בה טעם חמץ בפסח עצמו. ויש שמצדד שבחמץ שאינו ראוי למאכל כלב אין הרמ"א מחמיר אף כשמדובר בתערובת יבשה, כיון שאיסור אכילתה בפסח הוא משום דין 'אחשביה' (ראה לעיל), ואין להחיל על החמץ את שתי החומרות: 'אחשביה', ו'חוזר ונעור'; ויש אומרים שלדעת הרמ"א יש להחמיר גם באופן זה.

[שו"ע תמב, ד, משנ"ב יח רכג; ביאורים ומוספים דרשו תמב, 43; וראה שו"ע תמז, ד]

חמץ ש'התבטל' לפני הפסח ברוב, או ב'שישים', בהתאם לדינו - שתלוי באם התערובת היא ממין אחד או משני מינים, ואם היא נוזלית או יבשה - יש אומרים שהתערובת מותרת בפסח באכילה ובהנאה; ויש אומרים שבפסח החמץ 'חוזר ונעור', והיות שבפסח אין חמץ מתבטל ברוב, התערובת אסורה באכילה ובהנאה, וחובה גם לבערה, מחשש שיאכלנה. שתי דעות אלו הובאו בשולחן ערוך. ולדעת הרמ"א, בתערובת יבשה יש להחמיר. ויש אומרים שהרמ"א אינו מחמיר בתערובת

* חמץ שהתקלקל לפני פסח במידה כזו שכבר אינו ראוי למאכל כלב - אין חובה לבערו, כיון שהוא נחשב כעפר; והוא אף מותר בהנאה בפסח, אך לא באכילה. ואם התקלקל בערב פסח לאחר תחילת ה'שעה השישית' בערב פסח, שאז החמץ כבר אסור בהנאה - נחלקו הפוסקים אם צריך לבערו, אך לכל הדעות הוא אסור בהנאה בפסח.

* חמץ שהתקלקל במידה כזו שאינו ראוי למאכל אדם, אך ראוי הוא למאכל כלב - דינו כחמץ גמור, מפני שהוא ראוי 'לחמץ' בו עיסות, וחובה לבערו מדאורייתא.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה מקרה מודדים ל'תחום' אלף ותשע מאות ותשעים ושש אמות בלבד?

ואם אלפיים אמה אלו מסתיימות בתוך עיר, אינו רשאי ללכת עד לסוף העיר; אך אם הן מסתיימות בסופה של עיר, או מעבר לעיר, (ראה משנ"ב תח, ט) - נחשבת כל העיר עברו כארבע אמות בלבד, כלומר, שהיא מפחיתה מחשבון אלפיים האמות ארבע אמות בלבד, ורשאי להמשיך וללכת מעבר לעיר עד המקום שבו מסתיימות אלף ותשע מאות ותשעים ושש אמה בניכוי שטח העיר.

[שו"ע ת, א, ומשנ"ב ד-ה; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 3]

ההולך בדרך בערב שבת, ונכנסה השבת בהיותו מחוץ למקום ישוב - מקום שביתתו נקבע במקום שבו הוא נמצא בזמן בין השמשות, והוא רשאי ללכת עד אלפיים אמה לכל כיוון, (ראה משנ"ב שצז, ב), ולא יותר, משום איסור 'תחומין'. וזאת, אף אם גילה כי בזמן בין השמשות עמד בתוך תחומו של מקום ישוב כלשהו; ואף אם לא היתה אז כל מחשבה בלבו לקבוע את שביתתו במקום שבו הוא נמצא, וכגון שנרדם למשך כל זמן בין השמשות.

הלוח היומי

ב' בחשון | רבי ברוך ב"ר ישראל הגר זצ"ל, האדמו"ר הראשון מסערט-ויז'ניץ ובעל מקור ברוך

בשנת תרס"ו התרחש 'פוגרום אודסה' בה נהרגו מאות רבות של יהודים הי"ד ונפצעו אלפים וכן נעשו צרות רבות לשאר היהודים בעיר ע"י פורעים וחיילים.

יארצייט:

ש"ן: רבי שמואל ב"ר משה דה מודינה זצ"ל, המהרשד"ם, אב"ד בסלונקי ובעל שו"ת הרשד"ם.
תכ"ז: רבי שמואל ב"ר יצחקי גאון זצ"ל, המהרש"ג, אב"ד סלונקי.

תרל"ז: רבי חנינא ב"ר נפתלי צבי (מרופשיץ) הורביץ זצ"ל.

תרע"ט: רבי יוסף ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל, אב"ד קראקא ובעל לקח טוב, אתוון דאורייתא, בית האוצר, גליוני הש"ס ועוד.

תרצ"ב: רבי אליעזר ב"ר מאיר דב שולביץ זצ"ל, מייסד ור"י לומזה, ר"י בפרילוקי ובעל אור אליעזר.

תרצ"ז: רבי מרדכי ב"ר חיים יהודה מאיר חודרוב זצ"ל, האדמו"ר מטאלנא-ויז'ניץ בבידוולה ובקולומייא.

תרצ"ח: רבי יהודה לייב ב"ר בנימין גרויבארט זצ"ל, בעל שו"ת חבלים בנעימים.

תשכ"ד: רבי ברוך ב"ר ישראל הגר זצ"ל, האדמו"ר הראשון מסערט-ויז'ניץ ובעל מקור ברוך.

תשנ"ג: רבי אלעזר שמחה ב"ר אלחנן בונים וסרמן זצ"ל, ר"י אור אלחנן ובעל שמחת אלעזר.

דבר לשון הרע שהתפרסם בעיר אחת - האם מותר לספרו בעיר אחרת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

עקב התפתחות אמצעי התקשורת החוצים ימים ויבשות, יש שכתבו (חלקת בנימין אות נה), שאין הדבר תלוי רק במקום שבו נאמרו הדברים, אלא בעיקר כלפי מי הדברים נוגעים. שישנם דברים המסעירים קבוצה מסוימת של אנשים הקשורה לאותו אדם שעליו נאמרו דברי הגנאי, שכלפיהם יש לתלות שכשנאמרו הדברים באפי תלתא, הדבר יתפרסם ביניהם אף אם גרים במקומות מרוחקים מהמקום בו נאמר הסיפור, ואילו אצל אנשים אחרים שאינם מגלים עניין בסיפור זה, לא יתפרסם הדבר כלל, ולהם יהיה אסור לספר אף שנאמר באפי תלתא [וכל דבר יש לדון לגופו].

בסעיף ו' (כלל ב מהלכות לשון הרע) כותב ה'חפץ חיים', כי ההיתר לספר לשון הרע שנאמר בפני שלושה אנשים הוא רק באותה העיר, אך לא בעיר אחרת, אפילו ששיירות מצויות מזו לזו. ובהגהות באר מים חיים הוא מוסיף, כי אין זה כלל קבוע, אלא הדבר תלוי עד כמה הסיפור מרעיש את אזני הבריות, שישנם דברים הנשמעים אפילו מעיר לעיר, וישנם דברים שאינם נשמעים כל כך מפני שאינם חשובים ומעניינים כ"כ, שבודאי אינם נשמעים מעיר לעיר, ובדברים כאלו יתכן שאפילו באותה העיר אם היא עיר גדולה, אין הסיפור עומד להתגלות בחלקי העיר האחרים. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מוסיפים, כי בזמננו

למה הלך הרב נויבירט כ-40 דק' בשלג?

כשאמו של הג"ר יהושע נויבירט נכנסה למושב זקנים בשכונת סנהדריה, הוא היה בא אליה בכל ליל שבת, מקדש לה ושר שירי שבת, ורק אחר כך חוזר לביתו בשכונת בית וגן (כ-40 דק' הליכה), באחת הפעמים היה שלג וקור גדול, והגרש"ז אויערבאך שאל אותו אם גם השבוע ילך לאמו שהרי במצב כזה הוא פטור, ענה לו הרב נויבירט: "האם הרב שואל או קובע שלא ללכת", ענה לו הגרש"ז: "אני רק שואל", "אם כן" השיב "אני אלך".

(קובץ קול התורה חלק עח עמ' עט)

נשתדל להתאמץ במצות כיבוד הורים, אף כאשר הדבר דורש מאיתנו מאמץ רב